

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wprowadzenie	9
ROZDZIAŁ 1. Rys historyczny i uwagi wstępne	18
1.1. Rys historyczny konfliktu zbrojnego w Syrii	18
1.2. Exodus mieszkańców Syrii do państw Bliskiego Wschodu i do Europy	25
1.3. Trwałe rozwiązania sytuacji uchodźczych	36
ROZDZIAŁ 2. Uciekinierzy z Syrii a pojęcie uchodźcy i zasada <i>non-refoulement</i>	48
2.1. Uchodźstwo <i>de iure</i> a <i>de facto</i> . Prawnomiędzynarodowy status osób, które opuściły Syrię po 2011 roku	48
2.2. Zasada <i>non-refoulement</i> i jej implementacja w odniesieniu do uchodźców z Syrii	56
2.3. Relacja między zasadą <i>non-refoulement</i> a statusem uchodźcy oraz jej konsekwencje dla uchodźców syryjskich na przykładzie Libanu	86
ROZDZIAŁ 3. Prawo do powrotu oraz jego realizacja jako trwałe rozwiązanie kryzysu uchodźczego	95
3.1. Treść i zakres prawa do powrotu w prawie traktatowym	95
3.2. Uchodźstwo palestyńskie i jego skutki dla współczesnego dyskursu o prawie do powrotu	101

3.3. Prawo do powrotu uchodźców z Syrii	111
3.4. Dobrowolna repatriacja jako najbardziej pożądane z trwałych rozwiązań sytuacji uchodźczych	115
ROZDZIAŁ 4. Niepewna przyszłość. Okoliczności warunkujące masowe powroty a realia 2021 roku	122
4.1. Uchodźcy syryjscy wobec perspektyw realizacji prawa do powrotu	122
4.2. Obecny stan powrotów do Syrii a planowanie akcji repatriacyjnej	140
4.3. Syria w jedenastym roku wojny domowej a repatriacja uchodźców	146
4.4. Sytuacja uchodźców z Syrii w świetle okoliczności warunkujących przedłużanie się sytuacji uchodźczych	161
Podsumowanie	166
Podziękowania	172
Bibliografia	173